

Diemed, og jeg skal derfor tillade mig som staaende udenfor Forslagsstillernes Kreds at anbefale det sidste Forslag.

Th. Nielsen: Det er jo det samme Mindretal — eller det er nok egentlig rettere et Fleertal, idet endnu et Medlem af Udvalget har sluttet sig til de tre Forslagsstillere —, som sidst stillede Forslag om, at Statskassen skulde yde Bidrag til Almeenoplysningens Fremme, der ogsaa idag har stillet Forslagene under Nr. 1 og 2. Forrige Gang stillede vi — ialfald jeg, men jeg troer, at det Samme gjælder om de øvrige Forslagsstillere — vort Forslag, væsentlig fordi vi ere principielle Modstandere af enhver Forøgelse af Hartkornsbyrden, og fordi vi ikke ville have Almeenoplysningen hæmmet, saaledes som vi tillode os at udvikle forleden Dag. Idag have vi væsentlig stillet vort Forslag af det ene af de nævnte Hensyn, nemlig for ikke at faae Hartkornsbyrden forøget, og tilrods for, at jeg ikke er nogen synderlig Ven af Hjælpererinstitutionen. Det kan nemlig ikke nægtes, at naar det i Embederne sidder gamle Mænd, paa hvis Ansættelse Communerne ikke have haft nogen Indflydelse, fordi den er foregaaet før Loven af 8de Marts 1856, er det i Grunden temmelig haardt og at gaae Communerne noget for nær, naar man ansætter Hjælperere, paa hvis Ansættelse Communerne heller ikke faae nogen synderlig Indflydelse, men ikke desto mindre har jeg været med til at stille Forslaget. Jeg troer rigtignok ikke, at Lærerne, saaledes som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) meente, i Reglen ville være synderlig taknemmelige derfor, thi for mig staaer det, som om de helst ville have deres Estreløn, naar de ikke længere kunne forestaae deres Embeder; men af Hensyn til Statskassen og til Hartkornsbyrden har jeg været med til at stille Forslaget. Naar for det Første Læreren gjerne vil have Afsted, naar dernæst Kommunen gjerne vil af med ham — det maa nemlig i Reg-

len antages at være Tilfældet med ældre Lærere — og naar dertil endelig kommer, at Amtsrådet siger: Vi maae helst af med ham; thi til Hjælperere faae vi ikke Bidrag fra Statskassen, hvormod vi faae Bidrag til Pensionerne, saa er der under de nuværende Forhold ikke Noget til at dæmme op imod Lysten hos de gamle Lærere til at blive affkedigede og hos Communerne til at indrømme dem Afsted. Derfor er det, at vi som dæmmende Modvægt ville sette Amtsrådet, der skal foreslaae Hjælpererne ansatte, men hvortil der som sagt ikke vil være stor Opfordring, naar Statskassen ikke bidrager dertil. Man vil maaskee sige, at det Hele er en Bagatel. Ja, det kunne de sige, for hvem 6,000 Rd., 10,000 Rd. eller 12,000 Rd. er Intet, men for os, for hvem det er Noget, er det ingenlunde en Bagatel. Hele Hjælpererinstitutionen koster 6,260 Rd., og det vilde altsaa for Statskassens Bedkommende blive omtrent 3,000 Rd., men vi tør nok sige, at Anvendelsen af denne Institution vil forarsage en Besparelse af mindst det Dobbelte. Det er disse Hensyn, der have medført, at jeg har været med til at stille Forslaget under Nr. 2, og jeg skal derfor anbefale det paa det Bedste. — Forslaget under Nr. 1 er som sagt kun en sproglig Rettelse, men jeg troer, at den staaer i nok saa god Samklang med § 1, som det, der nu staaer deri.

Ordføreren (Høgshøj): Jeg kan ikke finde Noget, der skulde bringe os til at stemme for Forslaget Nr. 1, og jeg har derfor heller ikke kunnet slutte mig til det ligesaa lidt som til Forslaget under Nr. 2. Det er dog ganske klart, at vi ikke ville bemyndige Skoleraadene til at forhøre Egningen, undtagen det gjøres fornødent, og naar disse Udtryk engang findes i Loven, seer jeg ikke, hvorfor vi skulde tage dem ud; det vilde see ud, som om vi opfordrede Skoleraadene til at gaae høiere, selv om det ikke gjordes fornødent. Jeg kan heller ikke see, at disse Ord staae i Strid med